

Aleg. 107. Sprawozdanie

komisji budżetowej o budowie krowiarni w Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie.

Wysoki Sejmie !

Wydział krajowy zeszłego roku w preliminarzu kraj. Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na rok 1886. umieścił w rubr. XI. (konserwacye i reparacye budynków) w wydatkach nadzwyczajnych kwotę 6.837 zł. na budowę krowiarni i rzeźni według załączonego planu i kosztorysu w ciągu roku 1886. wykonać się mającą.

Komisja budżetowa wniosła wykreślenie tej kwoty (obacz sprawozdanie kom. budżetowej o budżecie na r. 1886. lit. E. strona 3), „ponieważ obecne umieszczenie krów jest wprawdzie cokolwiek szczupłe, lecz porządne, i przeto wydatek ten w roku niedoboru należy odroczyć, gdy z tej zwłoki niebezpieczeństwo ani szkoda nie wynika“. Sejm na posiedzeniu dnia 22. Stycznia 1886. poszedł za zdaniem komisji budżetowej i wykreślił kwotę na budowę krowiarni i rzeźni przeznaczoną.

Obecnie Wydział krajowy w osobnem sprawozdaniu (l. 63.868) przedłożył Wysokiemu Sejmowi na rok 1887. projekt budowy nowej krowiarni a przeniesienia stajni dla koni i wozowni do budynku, w którym dotąd są umieszczone krowy.

Utworzenie rzeźni, które w Sejmie żadnego poparcia nie znalazło, w tym roku przez Wydział krajowy zostało zaniechane, przeto koszt nowego budynku zmniejszonego i tylko na umieszczenie 28 krów obliczonego został zredukowany o 1.112 zł. do kwoty 5.749 zł.

Wydział krajowy popiera swe przedłożenie następującemi uwagami: „Rzeczywiście w roku ubiegłym stajnia dla koni zakładowych nie zawałała się, jak zachodziła obawa, tem nie mniej niebezpieczeństwo zaważenia się jej przy pierwszej burzy lub dłuższej śnieżycy i wyrządzenia wielkiej szkody zakładowi nie zmniejszyło się. Z drugiej strony z powodu ciasnoty i wilgoci w krowiarni już mieliśmy tam w roku ubiegłym zarazę raciczną i tylko szybka pomoc znakomitego weterynarza zapobiegła dalszemu szerzeniu się jej. Był też w skutek ciasnego pomieszczenia przypadek pokaleczenia jednej krowy przez drugą i zmusił do dorznięcia pokaleczonego bydłęcia. Obawa strat dla funduszu krajowego z powodu możliwego zaważenia się stajni a także niebezpieczeństwa zarazy i pokaleczenia bydła zmusza nas do ponownego przedstawienia Wysokiemu Sejmowi wniosku o udzielenie kredytu w kwocie 5.749 zł. 23 ct. na budowę krowiarni na 28 krów.

Komisja budżetowa przytoczonym wywodom słuszności odmawiać nie może, dalej uznać winna, że gospodarstwo mleczne w Zakładzie kulparkowskim wzorowo prowadzone, dla budżetu tego Zakładu korzystne daje wyniki.

W sprawozdaniu o swych czynnościach Wydział krajowy (na stronnicy 240) daje następujący bilans krowiarni w r. 1885.

Wydatki: Zakupno 8 krów dojnych	1.084	zł.	65	ct.
Sprzęty	12	„	25	„
Akcyza i zabicie krowy dla kuchni	4	„	2	„
Utrzymanie służby	499	„	6	„
Pasza i inne wydatki dla krów	4.720	„	1	„
Suma wydatków	6.319	zł.	99	ct.
Dochody: Za sprzedanych 7 krów	996	złr.	61	ct.
Za skórę, mięso i łój 1 krowy	104	„	31	„
Za 18.854 litrów mleka po 6 ct.	1.131	„	24	„
Za 65.460 „ „ „ 5 ct.	3.272	„	99	„
Za mięso i skórki 20 zabitych cieląt	264	„	3	„
Za odsprzedany grys, buraki i remanent	624	„	55	„
Suma dochodów	6.393	zł.	73	ct.

Okazuje się tedy nadwyżka 73 zł. 74 ct. Zarząd Zakładu obliczał w ciągu r. 1885. mleko niezbierane po 6 i po 5 ct. za litr, w skutek czego kuchnia zapłaciła za 84.314 litrów mleka kwotę 4.404 zł. 23 ct. Ponieważ litr niezbieranego mleka według ceny targowej w r. 1885. kosztował 10 ct., w szpitalu zaś lwowskim według kontraktu po $7\frac{1}{2}$ ct., okazuje się więc od ceny targowej wydatek mniejszy o 4.100 zł. 91 ct., a od ceny lwowskiego szpitala korzystniejszy o 1.993 zł. 18 ct.

Wprawdzie komisya budżetowa tak znacznego zysku z gospodarstwa mlecznego, jaki tu wywnioskowano, znaleźć nie może, ponieważ przy zakontraktowaniu mleka wolnego od akcyzy w zakładzie po za rogatkami położonym zapewne cena niższa od $7\frac{1}{2}$ ct. osiągnąć by się dała. Zawsze jednak mleko we własnem gospodarstwie uzyskane tańsze przynajmniej o 1 ct. na litrze i niezawodnie lepsze jest od kupnego.

Dlatego też komisya budżetowa przychyła się do projektu Wydziału krajowego budowy nowej krowiarni i takowy Wys. Sejmowi do przyjęcia zaleca, mniema jednak, że liczba 24 krów, jaką dotąd utrzymywano, jest wystarczającą, że przeto rozmiary budynku o $\frac{1}{7}$ część zredukować można; dalej sądzi, że niektóre ceny jednostkowe w kosztorysie budowy szczególnie co do materiału drzewnego, i robót ciesielskich są cokolwiek za wysokie, komisya wyraża przeto przekonanie, że koszt nowej krowiarni dla 24 sztuk bydła pod dozorem tak znakomitego administratora, jakim jest obecny dyrektor Zakładu, da się z łatwością opędzić kwotą 5.000 zł.

Komisya zatem wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Upoważnia się Wydział krajowy do budowy krowiarni na 24 krów w Zakładzie dla obłąkanych na Kulparkowie.
2. Sejm wstawia na ten cel do budżetu Zakładu kulparkowskiego na rok 1887. w rubryce wydatków nadzwyczajnych kwotę 5.000 zł.

Lwów dnia 1. Stycznia 1887.

Przewodniczący
Sm a r z e w s k i.

O t t o n H a u s n e r.
Sprawozdawca.